

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 95
van **JEAN-JACQUES DE GUCHT**
datum: 19 oktober 2020

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Toerisme Vlaanderen - Aankoop Rubenskasteel Elewijt

Net voor de verkiezingen in 2019 had de vorige Vlaamse Regering het licht op groen gezet voor de aankoop van het Rubenskasteel in Elewijt. Het kasteel waarin schilder Peter Paul Rubens tussen 1635 en 1640 woonde, stond al enkele jaren te koop.

Het kasteel was tot dan toe in privéhanden en niet toegankelijk voor het grote publiek, maar daar komt nu met de aankoop door Toerisme Vlaanderen verandering in. De investering zou aldus de ceo van Toerisme Vlaanderen, Peter De Wilde, perfect passen in de nieuwe strategie van Toerisme Vlaanderen om in te zetten op ontsluiting van erfgoed. De topman stelt: "Als je erfgoed op een kwalitatieve manier wil ontsluiten voor het grote publiek heb je ook enkele deftige landmarks nodig. Het Rubenskasteel is daar een perfect voorbeeld van."

Om te bepalen welke nieuwe toeristische invulling het kasteel precies krijgt, laat Toerisme Vlaanderen nu samen met ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV) een herbestemmingsopdracht uitvoeren. 'Team Rubens' startte deze zomer nog met hun onderzoek. Het team zal onder andere ook een economisch potentieelonderzoek uitvoeren.

1. Wanneer kunnen we de resultaten van dit onderzoek verwachten? Tegen wanneer hoopt de minister dit kasteel te kunnen ontsluiten voor het grote publiek?
2. Kan de minister de strategie van Toerisme Vlaanderen met betrekking tot ontsluiting van erfgoed wat nader toelichten? Welke indicatoren hanteert het agentschap om te bepalen of een aankoop op termijn voldoende oplevert? Zal men ter zake ook werken met een minimumaantal (buitenlandse) bezoekers/jaar?
3. Heeft de coronacrisis een impact op de voortzetting van deze strategie?
4. Op welke manier coördineert Toerisme Vlaanderen zijn strategie met het Agentschap Onroerend Erfgoed?
5. Overwoog Toerisme Vlaanderen om voor de toeristische herbestemming samen te werken met de Vlaamse onroerenderfgoedorganisatie Herita? Waarom werd daarvoor niet gekozen?
6. Welke minimale doelstellingen stelde Toerisme Vlaanderen zelf voorop bij de aankoop van het kasteel?

7. Welke kastelen of andere toeristische bezienswaardigheden (op de Inventaris Onroerend Erfgoed) kocht Toerisme Vlaanderen op sinds 2014 (of zijn momenteel in aankoopfase)?

ANTWOORD

op vraag nr. 95 van 19 oktober 2020

van **JEAN-JACQUES DE GUCHT**

1. Het herbestemmingsonderzoek moet volgens de huidige planning opgeleverd worden eind juni 2021. We maken voorbehoud voor eventuele beperkte vertraging omwille van de COVID-situatie.
Om tot een definitieve herbestemming en renovatie te komen, houden we voor dit soort projecten rekening met een gemiddelde doorlooptijd van 5 à 7 jaar. We ambiëren echter beter te doen en het publiek reeds welkom te heten vanaf eind 2024. In tussentijd zullen we in de mate van het mogelijke het kasteel publiek toegankelijk maken door middel van events.
2. Ik wil om te beginnen benadrukken dat het verwerven van erfgoedsites geen kernopdracht is van het agentschap Toerisme Vlaanderen. De kerntaak is het ontwikkelen en promoten van Vlaanderen als toeristische bestemming. Ik heb ervoor gekozen dit te structureren volgens een beperkt aantal verhaallijnen. Deze thematische keuzes moeten de inspanningen van de toeristische actoren focussen en de leesbaarheid van de troeven van Vlaanderen vergroten. Een van deze thema's betreft het Vlaamse erfgoed, in al zijn facetten. Een van de projecten binnen dit thema is het uitbouwen van een netwerk van kastelen en tuinen. Binnen dit netwerk zal het Rubenskasteel een prominente rol spelen, waarbij het tevens de link legt met de verhaallijn rond 'Vlaamse Meesters'. Het is inderdaad de bedoeling om dit netwerk internationaal op de kaart te zetten, en om buitenlandse bezoekers aan te trekken. U zult begrijpen dat er op dit moment nog veel onduidelijkheid is over het herstel van het internationaal toerisme de volgende jaren. Het lijkt me dan ook te vroeg om hier nu reeds concrete cijfers op te plakken.
Specifiek voor wat betreft uw vraag naar criteria, denken we in termen van maatschappelijk rendement, waarbij naast economisch rendement er gekeken ook gekeken wordt naar de meerwaarde voor de lokale bevolking, lokale ondernemers en de plek. We mikken daarbij dus niet louter op kwantiteit, maar vooral ook op kwaliteit.
3. De strategie van het agentschap blijft ongewijzigd.
De coronacrisis heeft de toeristische sector als geheel zwaar getroffen. De volgende jaren zullen dan ook in het teken staan van het herstel van het (internationaal) toerisme en het ondersteunen van de sector in dit herstel. Om dit te bereiken, wil ik de geplande ontwikkelingen juist versneld en versterkt uitrollen. De inhoudelijke keuzes die ik in mijn beleidsnota gemaakt heb, blijven hiervoor de basis. Dit geldt ook voor het thema 'erfgoed', en het daarin kaderende netwerk van kastelen.
4. Er is voortdurend overleg hierover tussen de betreffende administrateurs-generaal en de tussen de betrokken projectleiders voor de sites en de administratie van onroerend erfgoed.
5. Per site worden specifieke samenwerkingsverbanden aangegaan. Bij het opzetten van deze site-specifieke samenwerkingsverbanden wordt gestreefd naar een win-winsituatie voor alle partners. Afhankelijk van de site wordt hierbij samengewerkt met Herita. Vanuit zijn opdracht op vlak van erfgoedsites bekleedt Herita hierbij uiteraard een bevoorrechte positie. Er is dan ook een constructieve samenwerking met Herita voor verschillende projecten.

6. De minimale doelstelling is niet meer of niet minder dan de herbestemming van het Rubenskasteel als vlaggenschip van een Vlaanderenbreed netwerk van kastelen en tuinen met internationale aantrekkingskracht.
7.
 - Rubenskasteel
 - Sint-Godelieveabdij
 - Abijsite Herkenrode
 - Slagmolen Genk
 - Kasteel van Poeke
 - Kasteel van Leut